

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălănătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

Legea de organizare judecătorească (urmare și fine) de d. Em. M. Dan.

Modificarea unor dispozițiuni din legea falimentelor (Raport adresat d-lui Ministru de justiție de către d-l Al. Negrescu, judecător sindic al trib. Iași).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de apel din Craiova, s. I : *Societatea creditului funciar rural cu Luca Elefterescu și Dimitrie A. Polihronie.*

JURISPRUDENȚĂ STREINĂ :

Curtea de casație din Roma : *Chiereci contra lui Piva* cu o Observație de d. D. Alexandresco.

Informații. — Bibliografie.

LEGEA DE ORGANISARE JUDECĂTOREASCĂ

(Urmare și fine)⁽¹⁾

Sistemul listelor de prezentare, după cum ne spune și expunerea de motive, este aplicat în Spania⁽²⁾ în Italia și Belgia. În Belgia lucrul este prevăzut chiar în Constituțiune⁽³⁾.

În Franța același sistem este reglementat printr'o serie de circulări ministeriale⁽⁴⁾, și, și în afară de membrii Curței de casație, este aplicabil tuturor magistraților începând cu supleantul judecătorului de ocol⁽⁵⁾. Deosebire este numai că în Franța sistemul nefiind prevăzut de lege, nu este obligatoriu pentru ministru, așa că ministrul poate face numirile în locurile vacante, în afară de listele de prezentare, ce 'i-au fost trimise.

Am văzut în ce constă această reformă. Numirea și înaintarea magistraților inamovibili, începând cu membrul de ședință al tribunalului și sfârșind cu primul președinte al înaltei Curți de casație, nu este lăsată, ca mai înainte, la discrețiunea puterii executive, ci se face pe baza unor anumite liste de recomandațiune întocmite de

instanțele judecătorești, liste din cari ministrul nu are de cât dreptul de a alege pe cine va voi.

Prin deosebire de sistemul care am zis că există la Francezi, observăm că articolul 102 nu conferă ministrului o facultate, ci o obligațiune. «Ministrul — zice art. 102 — va face numirea după listele de prezentare», deci el nu poate face numirea în afară de aceste liste.

Există un singur cas în care numirea ar putea rămâne tot ca mai înainte, la discrețiunea ministrului; este cazul prevăzut de noul articol 106 ultimul aliniat :

Art. 106 Listele de către autoritățile judecătorești se vor dresa în cele 15 zile de la notificarea ce le va face ministerul justiției, această notificare se va face de ministerul de justiție în termen de 15 zile de la ivirea vacanței. Ministrul de justiție este dator a împlini vacanța în cele 10 zile de la prezentarea listei definitive.

Dacă listele de prezentare sunt opera o două instanțe judecătorești, instanța a doua trebuie să prezinte lista sa în termen de 10 zile de la primirea listei dresate de prima instanță.

Dacă ministrul de justiție nu face notificarea prevăzută mai sus, în termen de 15 zile, instanțele respective va proceda la dresarea listelor de prezentare din oficiu.

Dacă listele nu sunt prezentate de zilele instanțe în termenele menționate mai sus, ministerul de justiție va face numirea, observând condițiunile de numire și înaintare, fără a aștepta listele de prezentare, după trei zile de la expirarea termenelor de prezentare.

În afară de acest cas—a căruia aplicare să sperăm că nu va avea loc nici odată—proiectul de lege, ia din mâna puterii executive una din marile sale prerogative, realizând ast-fel o reformă care, cum ziceam, face cinste autorului ei.

Recomandațiunea actualilor și viitorilor colegi pentru a fi numit sau înaintat în magistratură, este, după mine, o scară, pe care magistratul va merge tot-d'a-una cu fruntea sus.

A face pe magistrat mai puțin dependent de puterea executivă, a 'i asigura mijloace de înaintare menite să 'i înalțe prestigiul și să 'l indemne ca prin muncă, corectitudine și înmulțirea cunoștințelor să dobândească merite cari să 'l facă a fi distins de către chiar colegii lui de carieră,

(1) Veți *Curierul Judiciar* No. 7, 9 și 10/902.

(2) Numai în ce privește pe membrii Curței de casație.

(3) Art. 99.

(4) *Garçonnet*, op. cit., t. I, p. 190, nota 8.(5) *Fuzier-Herman*, Répertoire générale, p. 163, No. 56

este de sigur un mare pas înainte, făcut pentru binele justiției.

Iată cum se exprimă în această privință autorul legii în expunerea sa de motive :

«Am îngrijit în acelaș timp să introducem în lege reale garanții pentru recrutarea magistraturei. Hotărîrea de a se desbrăca un ministru de prerogativele ce i sunt acordate prin legile existente, este de bună seamă, o idee care denotă dorința de a îngrădi magistratura cu puternice garanții.

Pentru recrutarea magistraturei inamovibile și pentru înaintarea unor asemenea magistrați am căutat a restrînge puterea nemărginită a ministrului de justiție. Mai multe sisteme erau propuse : noviciatul, concursul, listele de prezentare.

Am adoptat listele de prezentare, în condițiunile detaliate expuse în acest proiect, făcînd astfel să concurgă la înaintarea ierarhică a magistraților inamovibili, tocmai unii factori, cari împreună cu ministrul, sunt cei mai în măsură a cunoaște, cari sunt magistrații cei mai merițoși și cari sunt meniți de a asigura magistraturei un mai mare prestigiu».

De și expunerea de motive ne arată că această reformă este detaliat expusă în proiect, eu cred că sunt oare-cari lipsuri cari era de preferat să fie înlăturate prin lege chiar și nu prin regulament sau circulări ministeriale.

Așa bunioară, proiectul nu ne spune : a) dacă la formarea listelor de prezentare concură parchetul, judecătorul de instrucție și supleanții de tribunal ;

b) dacă votarea nu se poate face de cât cu prezența tuturor membrilor instanței respective, sau se poate face cu majoritatea și cu ce fel de majoritate ;

c) Ce se face în cas când nici unul din candidați n'a întrunit majoritatea și în cas de paritate ?

d) Votarea se face în ședință publică—cum se face în Belgia—sau în ședință secretă ?

Ar fi fost asemenea de dorit ca proiectul de lege să reproducă încă una din dispozițiunile ce există în legislațiunea pe care a luat-o de model, în Belgia, și pe care o găsim în ultimul aliniat al art. 99 din Constituțiunea acelei țări : «Les cours choisissent dans leur sein leurs présidents et vice-présidents».

S'ar fi confirmat prin aceasta și mai mult îngrijirea de a «restrînge puterea nemărginită a ministrului de justiție» cum zice expunerea de motive, și s'ar fi complectat mai mult opera de îmbunătățire atât de bine începută.

* * *

A treia modificare de ordin principal, o găsim în art. 75 care are următoarea cuprindere :

Art. 75. Rudele și afinii în linie directă, iar în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv, nu pot fi membrii ai aceleiași curți sau tribunal; de asemenea și judecătorii cari sînt în căsătorie două surori.

În cas când o asemenea incompatibilitate s'ar constata că există în sînul unei instanțe judecătorești; ministrul justiției o va face să înceteze, punînd la retragere pe magistratul cel mai nou.

Aceiași incompatibilitate se aplică și avocatului care este chemat a suplini pe vre-un judecător.

Ea nu există între membrii parchetului față cu Curtea sau tribunalul respectiv.

Dispozițiunea de mai sus nu se aplică magistraților care se găsesc funcționînd în activitate, în momentul promulgării acestei legi.

Articolul de mai sus este reproducerea exactă a articolului 75 așa cum a fost modificat prin legea din 26 Aprilie 1896, căruia i se adaugă inovațiunea din ultimul aliniat.

Incompatibilitatea ce se stabilește prin noul proiect nu are nevoie de nici un comentariu, ea se impune pentru prestigiul magistratului, pentru încrederea ce trebuie să aibă justițiabilul că nu există nimic care să influențeze pe judecător în darea hotărîrii sale.

Consider asemenea ca bună și inovația creată de ultimul aliniat.

E adevărat că poate să pară curios cum o legătură de rudenie între judecători poate constitui un pericol numai pentru viitor și aceeaș legătură de rudenie să nu constituie nici un pericol pentru trecut.

Observațiunea ar fi justă, totuși dispozițiunea trebuie primită în forma ce se propune, fiind-că acest inconvenient este trecător și fiind-că numai ast-fel se poate respecta un interes cu mult mai superior, acela de a nu se atinge inamovibilitatea magistraturei.

* * *

Ultima modificare de ordin principal este «întinderea inamovibilității în corpul judecătoresc». Iată ce zice noul articol 91.

Art. 91. Devin inamovibili de la promulgarea acestei legi, pe lângă Președinții de tribunal atît membrii de ședință ai tribunalelor cât și judecătorii de instrucțiune cari au titlu de doctori sau licențiați în drept și care au o vechime în magistratură de cel puțin trei ani, ea judecătorii sau grade asimilate prin legi anterioare.

Judecătorii de instrucțiune, ce se vor numi după punerea în aplicare a acestei legi, vor deveni inamovibili după 3 ani de exercițiu al funcțiunei lor ; după 6 ani de funcționare în această calitate ei, vor putea fi asimilați și primi onorariile de președinți de tribunale ; iar după 12 ani de funcționare în această calitate, vor putea fi asimilați și primi onorariile de consilieri de curți de apel.

Aceste asimilări se vor face după avisul conform al Curței de apel în circumscripțiunea căreia se găsește judecătorul.

Asupra chestiunei inamovibilității am vorbit pe larg când m'am ocupat de articolul 72 al

noului proiect privitor la dreptul ministrului de justiție de a delega pe consilierii curților de apel să ocupe postul de secretar general de minister ⁽⁶⁾.

Nu mai revin deci, cu atât mai mult cu cât cum zice Thonissen, «L'inamovibilité des juges est un axiome constitutionnel qui n'a pas besoin d'être démontré».

Intinderea inamovibilității este o operă care, ca și reforma privitoare la recrutarea personalului judecătoresc prin sistemul listelor de prezentare, face cinste autorului ei.

Ași avea însă de făcut o rezervă în cea ce privește pe judecătorii de instrucție.

Nu este aci locul să examinez chestia instituției judelei instructor în întregul ei, constat numai un lucru: Judecătorul de instrucție are o putere peste măsură de mare, așa în cât dacă inamovibilitatea se impune pentru a înlătura pericolul ce presintă dependența acestui factor autocrat de puterea executivă, cred că aceiași inamovibilitate acordată fără nici un control, poate să constituie un alt pericol: Abusul pe care sunt tentați să'l comită cei cari au puteri nemăsurate.

«Leur pouvoir—zice Fuzier Herman ⁽⁷⁾— est immense: d'un trait de plume ils arrachent un homme à sa famille, à ses affaires; il ordonnent sa détention, ils décrètent la mesure terrible du secret, ils gardent cet homme plusieurs mois en prison, selon les nécessités de l'instruction».

Așa fiind cred că o dată cu inamovibilitatea judecătorului de instrucție, se impune și admiterea principiului publicității instrucției ⁽⁸⁾, în total cum s'a făcut în Franța prin legea Constans din 1895, sau în parte, cum se face în Germania, Austria, Belgia, Spania și Anglia.

Fără această publicitate, inamovibilitatea judecătorului de instrucție nu face de cât să înlocuiască, cum ziceam, un pericol printr'altul.

* *

Am terminat ast-fel cu tot ce aveam de zis asupra proiectului de modificare al legii de organizare judecătorească.

În general reforma este bună și pornită, de sigur, din acel «avânt sincer și dor de bine» care, cum ziceam în primul meu articol, îndeamnă lumea juridică la muncă și la creațiuni cari să asigure tot mai mult justiției și membrilor ei, locul de frunte pe care are drept să'l ocupe în toate țările civilizate.

Em. M. Dan
Avocat

⁽⁶⁾ V. Curierul Judiciar No. 9,902.

⁽⁷⁾ Op. cit., vol. 25, pag. 142, No. 21.

⁽⁸⁾ Publicitate care constă numai în faptul că acuzatul are drept a fi asistat întimpul instrucției de apărătorul său ales, sau numit din oficiu.

Modificarea unor dispozițiuni din legea falimentelor (Raport adresat d-lui Ministru de Justiție de către d-l Al. Negrescu, jud. sindic al Trib. Iași).

Domnule Ministru,

Fiind-că avem cunoștință că în Parlament există un proiect de lege pentru modificarea unor dispozițiuni din materia falimentelor, depus de Domnia voastră încă din anul 1899, și de oare ce credem că nu ați renunțat la această modificare absolut necesară, vă rugăm respectuos Domnule Ministru să ne permiteți a vă aduce la cunoștință unele dificultăți ce se ivesc în practica zilei, și care ar trebui curmate prin texte pozitive de lege în interesul creditului și a celerității ce trebuie să domnească mai cu seamă în procedura falimentară.

I

Judecătorul sindic dacă se menține și prin noua legiuire, să fie scutit de controlul judecătorului comisar, control ineficace și încurcative.

Judecătorul sindic să aibă dreptul de a face cercetări extra-judiciare, pe hârtie liberă, să ceară comerciantului prezentarea registrelor cum și or ce informațiuni de la or ce persoane, și pe baza cercetărilor să ceară de la tribunalul comercial declararea în stare de faliment.

Toate autoritățile publice să fie obligate a-i da concursul cerut și de urgență. Din momentul în care s'a pronunțat o sentință declarativă de faliment fie chiar din oficiul tribunalului, judecătorul sindic să aibă dreptul de a o ataca pe toate căile legale, și de a se opune la atacarea ei, de oare ce în sistemul legii de astăzi când se declară din oficiu un faliment, judecătorul sindic nu poate figura în apel ca parte, când declararea s'a făcut din oficiu. În acest sens s'a pronunțat Curtea de apel din Iași.

Facerea inventarului să se poată face și prin comisiuni rogatorii îndreptate către alți judecători sindici sau și către alte autorități publice. Prin aceasta s'ar evita multe cheltueli de transport mai cu seamă în falimentele cu activ mic. În specie noi am cerut prin comisie rogatorie la d-l judecator de la Covurlui să ne facă un inventar pentru un gagiu pentru vre-o 5000 lei, am fost refuzat în cererea noastră pe motive de drept, iar cazul a fost adus la cunoștința Domniei voastre prin raportul nostru No. . . . din Iulie 1901. În fine sindicul să poată lucra prin comisiuni rogatorii ori de câte ori necesitatea serviciului cere.

II

La art. 782 Cod comercial, să se prevadă că judele sindic poate plăti pe creditorul gagist ori când, într-o cât va fi verificată creanța sa.

În fapt, Domnule Ministru, sunt creditorii gagiști, care nu vin la verificare cu toată învătarea ce li se face de sindic, fiind de rea credință probabil acești creditorii, și se mulțumesc cu deținerea materială a gagiului, iar sindicul nu le poate face nimic, căci ca să'i aducă la verificare în mod forțat, nu se poate, pronunțându-se în acest sens

tribunalul, operațiunile falimentului se prelungește la infinit, sindicul fiind în imposibilitate de a termina liquidarea din cauza obiectului dat în gagiū, și din cauza relei credințe a creditorului gagiist care susține că și va verifica creanța sa, atunci când va voi.

Sindicul dacă cere vnzarea gagiului, creditorul se opune în camera de consiliū, și tribunalul admite opunerea creditorului, desarmând cu desvrsire pe sindic, întru cât încheierea tribunalului nu e susceptibilă de apel. În asemenea imposibilitate ne au pus pe noi, tribunalul Iași, secția II în falimentul Solomon Kaufman, relativ la vnzarea unui gagiū de la Galați. Dar mai mult de cât atât, în un faliment (Leon Osias) secțiunea III a tribunalului Iași, au admis o creanță ipototecară neverificată, drept preț al vnzării imobiliare, cu toată opunerea noastră. Jurnalul tribunalului nu l'am putut ataca din lipsă de fonduri în faliment, iar din acomturile ministeriale nu putem risca întru cât ne lipsea certitudinea de a putea rambursa la Stat cheltuelile făcute. *Față de aceste dificultăți de fapt este bine a se prevedea în lege că nici un creditor gagiist sau ipotecar nu și va putea vedea creanța sa îndestulată pe nici o cale și în nici un mod, fără a fi verificată. Nici un creditor gagiist, privilegiat sau ipotecar să nu se poată opună la chemarea ce i se face de sindic de a veni la verificare sub pedeapsă de a și pierde privilegiul și creanța sa.*

III

In ce privește quota fixată Statului :

Tribunalul Iași a hotărît că nu se poate încasa quota de la creditorii gagiști neverificați, de cât numai după vnzarea gagiului, și când sindicul a cerut vnzarea gagiului creditorul a făcut contestație în camera de consiliū, care i s'a admis, așa că sindicatul nu poate efectua de fapt vnzarea gagiului, iar creditorul gagiist nu voește a face vnzarea mulțumindu-se să păstreze lucrul. Iar un domn judecător de pace a hotărît că quota Statului, nu se poate lua de la gagiști de cât după complecta lor îndestulare. Am susținut contrariul. Ce e mai mult, noi ca sindic încasăm quota Statului de la activul brut, iar tribunalul neadmițând ca creditorii gagiști să fie supuși la quotă, rezultă că creditorii chirografari plătesc quota atât pentru creanțele lor, cât și pentru creanțele privilegiate, și nu e drept și nici echitabil ca quota Statului să nu atingă de cât pe chirografari. Ea trebuie să atingă pe toți creditorii—ori-care ar fi natura creanței lor. Chestia a fost trecută prin casațiune și rezolvită în anul 1899, în sensul vederilor noastre, adică că quota lovește și pe privilegiati.

Chestia este din nou adusă în casațiune în urma unui recurs făcut de noi pe când eram judecător de ședință delegat cu atribuțiunile judecătorului sindic, la tribunalul Dorohoiu, în contra unei decisiuni a Curței de apel din Iași care consacrase opiniunea contrară ideilor noastre. Recursul este sorocit pentru 18 ale curenteii luni, la Inalta Curte.

Un text de lege care să curme acea discuție mai cu seamă în materie de faliment, unde nu sunt sumi de cheltuit și timp de pierdut, este absolut trebuitor.

IV

Soțiile falitilor evrei mai cu seamă, și în această parte a țării cele mai multe falimente sunt date de evrei cu o rea credință care revoltă pe ori-ce om de bine, pentru a răsturna presumpțiunea muceană prevădută de art. 792 Cod comercial, ascund căsătoria lor civilă, susținând că trăesc cununați numai la Rabin, invoacă ast-fel starea imorală de concubinată pentru a distrage din masa falimentului avere care nu s'ar putea alt-fel distrage. Sindicul trebuie să probeze căsătoria lor civilă cu acte în regulă, ceea-ce în practică este foarte greu. Să se prevadă în lege că concubinatul fiind dovedit în fapt, mai cu seamă când din acest concubinată au rezultat și descendenți, dă loc la aplicarea aceleiași presumpțiuni în favoarea sindicatului.

V

Sunt cazuri unde nici quota Statului nu se poate încasa (specie falimentul Vilder) când imobilul nu se poate vinde fie din cauza lipsei de fonduri în faliment, sau din cauza lipsei de amatori la licitație,—în asemenea caz tribunalul conform art. 832 închide falimentul prin insuficiență de activ. Să se prevadă în lege că în certe cazuri urmărirea să se facă cu legea de urmărire de administrația financiară după intervenția sindicului pentru achitarea quotei cuvenită Statului. Falimentele cari au imobile, în caz când imobilele sunt ipotecate la Credit și luate în stăpânire de către Credit conform legei sale organice, să fie scoase cu desvrsire din activul brut al falimentelor, întru cât urmărirea acestor imobile nu aduce de cât cheltueli pentru masa credală și fără nici o utilitate. În tot cazul să nu se facă mai mult de cât o simplă încercare. Imobilele ipotecate să poată fi vndute și prin bună invoială cu aprobarea motivată a tribunalului. În caz când imobilele sunt ipotecate la particulari, să nu se poată depune creanța drept preț dacă nu și-au verificat în prealabil creanța.

Chiar fiind imobile ipotecate sau neipotecate din moment ce s'au făcut maximum trei încercări de vnzare fără rezultat, tribunalul să poată închide procedura falimentului. Să se prevadă expres în lege că urmărirea făcută de sindic este adevărată urmărire silită, care face ca imobilul să treacă purgat în mâinile judecatorului, căci jurisprudența tribunalului de notariat din localitate este fixată în sens invers, din care cauză lipsesc de multe ori concurenți (așa în falimentul Reinhorn).

VI

Relativ la revandicarea lucrurilor din faliment, să se prevadă expres, dacă dispozițiile Codului comercial relativ la revandicare se aplică numai pentru cazurile enumerate de legea comercială sau și pentru alte cauze neprevzute. Așa revandicarea unei moși în un faliment trebuie a se face după formele prescise de legea comercială sau după formele arătate de procedura civilă? Chestiunea dă loc la discuțiune cu atât mai mult cu cât în această privință, legea noastră sau îndepărtat de legislațiunea muma.

VII

Relativ la judecata contestațiunilor făcute cu ocazia verificării să se prevadă că ori și cine și

ori de câte ori se va introduce vr'o cerere în contra mesei credale, care este de natură a fi judecată în contradictor, partea să plătească de o dată cu introducerea contestațiunii, a apelului, opoziției, recursului etc. etc. și citațiunile.

Prin aceasta s'ar pune capăt la șicane, căci astăzi se fac fel de fel de cereri cu caracter contradictor care nu se pun în curs de parte, ci de sindic, aceasta când partea are interes de a întârzia lucrările falimentului. Când partea se servește de pauperitate să ceară în același timp și sorocirea afacerii considerând-o că a luat termen în cunoștință o dată ce a prezentat cererea. Asemenea și pentru termenele ulterioare.

VIII

Moratoriū. Se poate suprima ca ceva inutil din cauza greutăților la care este impus. Moratoriul s'a suprimat în Belgia, în Elveția cum și în alte țări, probabil, nu afirmăm cu precizie, și în Italia, înlocuindu-se prin concordatul preventiv.

IX

În materie de faliment, sindicul, să lucreze fără timbru, iar la urmă când va fi să se facă repartitia, sindicul să facă un tablou general de toate operațiunile făcute și care ar fi trebuit supuse la timbru, și să se oprească din masa falimentului valoarea datorită Statului pentru timbru, cu modul acesta s'ar evita și corespondența cu Ministerul pentru acomțuri.

X

Sunt în fine, Domnule Ministru, o sumă de dificultăți care se pot articula sub fie care articol din legea falimentelor, dificultăți indicate de practică, cum însă nu cunoaștem în de ajuns care sunt veridicele Domniei voastre asupra modificărilor ce urmează a se introduce în această parte a legiuirii, cred de datoria mea de a mă abține cu chestiunile de detalii, mulțumindu-mă a vă espune foarte pe scurt dificultățile cele mai mari, care sunt de natură a prelungi durata operațiunilor după convingerea ce mi-am format-o din experiență.

Vă rugăm Domnule Ministru să bine voiți a ne scuza dacă ne am permis de a vă înainta acest raport din propria noastră inițiativă.

Bine voiți vă rog Domnule Ministru a primi asigurarea înaltei noastre stime.

11 Decembrie 1901
No. 2053

A. Negrescu
Judecător sindic Trib. Iași

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, Secția I

Audiența de 7 Decembrie 1901

Președenția D-lui L. LEONȚIANU, Prim-Președinte

Societatea creditului funciar rural cu Luca Elefterescu și Dimitrie A. Polichronie.

Deciziunea civilă No. 198/901.

Apel.— Urmărire imobiliară.— Încheerea tribunalului prin care hotărăște ca publicațiile de vânzare să fie comunicate tuturilor creditorilor conform art. 509 din Pr. civilă, în urmărirea cerute de Societatea creditului funciar.— Dacă această încheere este o hotă-

rire premergătoare.— Dacă este supusă apelului.— (Art. 316, 323 și 509 Pr. civ.).

Urmărire imobiliară.— Urmărire cerută de Societatea creditului funciar și de alți creditorii particulari.— Dacă urmărirea se face dupe legea creditului sau dupe regulile Procedurii civile.— Dacă afișele și publicațiile trebuiesc comunicate și celor-l'alți creditorii.— (Art. 509 Procedura civilă; art. 63 din legea creditului funciar).

1) *Intr'o urmărire imobiliară cerută atât de Societatea creditului funciar cât și de alți creditorii ipotecari, încheerea tribunalului prin care hotărăște că publicațiile de vânzare trebuiesc să fie încunoștiințate tuturilor creditorilor, conform art. 509 din Pr. civilă, nu este o hotărîre care se pronunță asupra fondului dreptului ce societatea creditului pretinde că are ca urmărirea să se facă după legea sa specială, și ca atare o asemenea încheere este supusă apelului.*

2) *Când o urmărire imobiliară se face de creditul funciar, formalitățile vânzării se fac după legea specială a acestui credit, chiar dacă imobilul urmărit de credit mai este urmărit și de alți creditorii particulari.*

Ast-fel, publicațiile de vânzare trebuiesc făcute și afișate conform art. 63 din legea specială a creditului funciar, și deci nu trebuiesc să fie comunicate și celor-l'alți creditorii, cum cere art. 509 din Procedura civilă.

Deliberând,

Având în vedere incidentul ridicat de intimații Luca Elefterescu și Dimitrie A. Polichronie, că încheerea tribunalului Olt cu No. 6643 de la 13 Noembrie 1901 pusă în apel de către Prima Societate a creditului funciar român din București, nu este susceptibilă de apel, de oare-ce este o încheere premergătoare;

Având în vedere că tribunalul prin încheerea apelată a hotărît că de câte-ori este vânzarea cerută și de Creditul funciar și de un alt creditor particular, publicațiile vânzării trebuie încunoștiințate și celor-l'alți creditorii, conform art. 509 Procedura civilă;

Considerând că de și după dispozițiunile articolului 323 Procedura civilă, hotărârile premergătoare nu sunt supuse apelului, însă în speță Creditul se plînge prin apelul său că această încheere a tribunalului a hotărît definitiv când a zis că publicațiunea vânzării trebuie să fie făcută conform articolului 509 Procedura civilă;

Considerând că de câte-ori se hotărăște de prima instanță asupra fondului dreptului cui-va hotărîrea sa este supusă apelului și cum în speță tribunalul a hotărît asupra fondului dreptului ce pretinde Creditul funciar că are după legea sa, tribunalul și-a zis cuvântul său, așa că această încheere a sa este susceptibilă de apel conform articolului 316 Procedura civilă;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge incidentul de inadmisibilitatea apelului ridicat de intimații Luca Elefterescu și Dimitrie A. Polichronie.

În fond,

Asupra apelului făcut în termen de Prima Societate de credit funciar român din București, contru încheerii tribunalului Olt No. 6643 de la 13 Noembrie anul corent 1901;

Având în vedere că din lucrările aflate în dosarul tribunalului se constată că atât Prima Societate de credit funciar român din București cât și d-l Luca Elefterescu domiciliat în Ploiești, ca creditorii ipotecari

ai d-lui Dimitrie A. Polichronie, domiciliat în Slatina, au urmărit moșia Milcovu, avere a debitorului pusă lor ipotecă și conexându-se ambele urmăriri înaintea tribunalului Olt, la ziua fixată pentru vânzare, tribunalul punând în vederea părților că creditorul Luca Elefterescu nu fusese încunostiințat pentru termenul vânzării conform articolului 509 din Procedura civilă, prin a i se trimite la domiciliu un exemplar după publicația de vânzare a imobilului urmărit, de oare-ce vânzarea imobilului fusese publicată cu formalitățile prevăzute de legea Creditului funciar rural și debitorul Dimitrie A. Polichronie apărându-se de acest incident, a cerut și tribunalul prin încheierea apelată a anulat publicațiunile de vânzare, a amânat vânzarea pentru un alt termen și a dispus să se facă noi afișe și publicațiuni cu îndeplinirea articolului 509 Procedura civilă față de creditorul Luca Elefterescu;

Văzând încheierea apelată;

Ascultând pe părți în susțineri;

Având în vedere că Societatea creditului funciar rural prin avocatul său susține că moșia Milcovu a debitorului Dimitrie A. Polichronie fiind urmărită și după cererea ei, formalitățile vânzării trebuie făcute după legea sa specială care nu prevede a se încunostiința și creditorilor câte un exemplar din publicația de vânzare, iar nu după Procedura civilă;

Considerând că în adevăr după dispozițiunile articolului 63 din legea de la 6 Aprilie 1873, cu care s'a autorizat instituirea Societății creditului funciar, când este vorba ca zisa Societate să ceară de a se pune în vânzare vre-un imobil ipotecat către dânsa, se vor face publicațiuni de vânzare prin *Monitorul Oficial*, cuprinzând numele imobilului, districtul și plasa unde se găsește situat, făcându-se și trei afișe conținând aceleași indicațiuni, din care unul se va afișa la ușa Primăriei comunei unde se află situat imobilul, cel de al doilea se va afișa la ușa tribunalului, care are a efectua vânzarea și cel de al treilea se va da debitorului la domiciliul ales prin contractul de împrumutare; dar nu se cere a se încunostiința și creditorilor câte un exemplar după publicația de vânzare, după cum se pretinde de art. 509 Procedura civilă, când este vorba de vânzări cerute de creditorii particulari;

Considerând că în speță de și vânzarea cerută de Societatea creditului funciar este conexasă cu cererea pentru vânzarea aceluiași imobil făcută de un creditor particular, d-l Luca Elefterescu, totuși în asemenea caz se aplică tot legea specială a Creditului funciar, după cum aceasta rezultă din debaterile ce au avut loc și din explicațiile date în Senat în ședința de la 14 Februarie 1900, cu ocaziunea votării articolului 523 din actualul Cod de procedură civilă, care se ocupă cu intrunirea urmăririlor când mai mulți creditori urmăresc același imobil;

Că așa fiind, rău s'a hotărât de tribunal că afișele și publicațiunile vânzării să se facă cu îndeplinirea dispozițiunilor articolului 509 Procedura civilă, și admitându-se apelul, urmează a se dispune ca formalitățile vânzării moșiei Milcovu proprietate a debitorului Dimitrie A. Polichronie să se facă de tribunal conform legii Creditului funciar român.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier M. Economu, Curtea, decide, admite apelul făcut de Prima Societate de credit funciar din București în contra încheerii tribunalului Olt cu No. 6643 de la 13 Noembrie anul corent 1901.

Infirmă menționata încheiere.

Dispune ca formalitățile vânzării moșiei Milcovu proprietate a debitorului Dimitrie A. Polichronie să se facă de tribunal după legea Creditului funciar român.

(ss) L. Leonțianu, M. Economu, D. Gârleșteanu.

grefier (s) Gr. Christescu.

JURISPRUDENȚĂ STRĂINĂ

CURTEA DE CASAȚIE DIN ROMA

Audiența din 21 Martie 1900

Președenția D-lui CASELLI, Președinte

Chiereci contra lui Piva

Femea măritată.—Act făcut fără autorisare.—Confirmare din partea bărbatului, fără concursul femeii. — Validitate.—Impedizarea acțiunii femeii.

Nulitatea unui act, făcut de o femea măritată neautorisată, se acopere prin confirmarea ulterioară a bărbatului, intervenită chiar fără concursul femeii, și această confirmare din partea bărbatului, făcută de dânsul în timpul căsătoriei, validează actul nu numai în privința lui, dar și în privința femeii.

Curtea,

Considerând că, pentru a statua într'un mod sănătos asupra recursului interjectat contra deciziei Curței din Bologna, trebuie observat că nulitatea obligațiunei cuprinsă în actul autentic din 31 Ianuar 1887 a fost pronunțată pentru următoarele motive de drept și de fapt: 1° autorisarea bărbatului trebuie neapărat să precedă actul făcut de femea, așa că consimțimentul dat de bărbat, în urma săvârșirii actului menit a înlocui această autorisare, nu ar avea nici o valoare juridică; 2°... (fără interes);— Considerând, în ceea-ce privește primul motiv, că el e relativ la o chestie de drept, și că puține dezvoltări vor fi necesare pentru a demonstra eroarea deciziunei atacate și netemeinicia teoriei afirmată de Curte, față cu doctrina și jurisprudența asupra acestei chestiuni; — Având în vedere că femea nu poate fi considerată ca lovită de o incapacitate propriu disă și subiectivă, după cum este incapacitatea întemeiată pe lipsa vârstei sau slăbiciunea de spirit. Asemenea asimilare greșită este contrară textului legii (art. 134 C. civ. italian, 199 C. rom.), egalității recunoscută între femea și bărbat, în ceea-ce privește bucurarea drepturilor civile, și situațiunei juridice ce femea ocupă în familie, unde ea este investită cu o demnitate atât de mare în cât legea 'i conferă exercițiul puterii părintești, în casurile în care tatăl nu poate s'o exercite însuși;— Considerând că, în specie, este din contra vorba de o incapacitate de ordine relativă, înființată, fie prin deferență către bărbat, care este capul familiei, fie pentru a menține unitatea direcțiunei intereselor colective și economice ale familiei; efectul acestei incapacități este că, dacă femea săvârșește un act fără consimțimentul bărbatului, acest act este anulabil; însă nulitatea poate fi înlăturată prin consimțimentul posterior al bărbatului, intervenit chiar fără concursul femeii: cu alte cuvinte, actul viciat, consimțit de femea, nu este nul de drept, ci are deplină ființă până în momentul când el va fi anulat după cererea singurilor persoane cărora aparține acțiunea în anulare, el devenind din contra un act perfect și intrunind toate condițiile prescrise pentru validitatea sa, dacă consimțimentul bărbatului se adăogă mai târziu la voința exprimată de femea și confirmă actul care până atunci nu fusese atacat de dânsa;— Considerând că Curtea din Bologna, tăgăduind posibilitatea juridică a unei autorisări posteroare din partea bărbatului, a tăgăduit prin aceasta însuși existența reală și juridică a actului săvârșit, și judecând că viciul inerent convențiunei nu poate să dispară de cât prin confirmarea, ratificarea și executarea voluntară, a înființat o limitare neprevădută de Codul civil, și unui remediu direct și lesnicios pentru a face actul valid, adevărat consimțimentul ulterior al bărbatului, a preferat, cu prea puțin bun

simf, o confirmare și o ratificare, înconjurată de mai multe dificultăți și mai supusă unor interpretări dubioase; Pentru aceste motive, casează, etc.

(Din Sirey 1901, 4, p. 36).

Observație.— Art. 1163 din Codul civil prevedând că minorul nu mai poate exercita acțiunea în rescisiune în contra angajamentului făcut în timpul minorității, dacă l'a ratificat sau confirmat după ce a devenit major, toată lumea recunoaște că acest text nu se aplică numai minorilor, ci tuturor incapabililor în genere.

Astfel, s'a decis, cu drept cuvânt, că actul anulabil făcut de epitropul unui interzis, nu mai poate fi atacat, dacă el a fost executat, fie de interzis, în urma rădicării interdicției, fie de moștenitorii săi⁽¹⁾.

De asemenea, anularea obligației contractată de o femeie măritată neautorizată, nu mai poate fi cerută de dânsa, dacă această obligație a fost confirmată fie în mod expres, fie tacitamente de femeie, în urma desfacerei căsătoriei⁽²⁾.

Confirmarea făcută în urma desfacerei căsătoriei, este validă numai în privința sa și a moștenitorilor săi, nu însă și în privința bărbatului, căci dacă femeia, devenită capabilă, poate să renunțe la drepturile ce i aparțin, ea nu poate să renunțe la drepturile care aparțin bărbatului sau moștenitorilor lui⁽³⁾.

Femeia ar putea confirma actul anulabil și în timpul căsătoriei, însă numai cu autorizarea bărbatului sau a justiției⁽⁴⁾. În caz de confirmare cu autorizarea justiției, drepturile bărbatului rămân intacte⁽⁵⁾.

Naște însă întrebarea: bărbatul poate el, în timpul căsătoriei, să confirme actul anulabil făcut de femeie, fără intervențiunea acesteia din urmă, și asemenea confirmare validează ea actul în privința femeii? Chestiunea de astă dată este foarte controversată și negativă tinde să prevaleze atât în doctrină cât și în jurisprudență. Pentru a se ajunge la acest rezultat se raționează în modul următor: lipsa de autorizare, în cât privește pe

femeia măritată, dă loc la două acțiuni deosebite, din care una singură aparține bărbatului, și renunțarea din partea acestuia la acțiunea sa nu poate să aibă nici o înrîurire asupra acțiunii care aparține femeii. Pentru ca confirmarea bărbatului să rădice femeii dreptul ce i aparține de a ataca actul făcut fără autorizare, dacă, la această confirmare n'a intervenit și voința ei, ar trebui să se decidă că dreptul bărbatului nimicește pe acel al femeii. Or, aceasta este cu neputință, fiind că art. 207 C. civ. pune ambele acțiuni pe aceeași treaptă. În absența unui text expres, care să subordoneze una din acțiuni celei-l'alte, se decide deci că fie-care din soți nu poate să stângă prin taptul său de cât acțiunea ce i aparține⁽⁶⁾.

După Curtea de casație din Roma, și după părerea noastră⁽⁷⁾, confirmarea emanată de la bărbat în timpul căsătoriei, validează actul nu numai în privința lui, dar și în privința femeii. În adevăr, autorizarea bărbatului fiind menită a acoperi incapacitatea femeii, confirmarea din partea bărbatului echivalează cu un adevărat consimțământ, în acest sens că ea șterge viciul actului făcut fără consimțământul bărbatului. Autorizarea maritală având de scop nu numai interesul exclusiv al femeii, ci și interesul bărbatului, în calitate de cap al familiei, nu ved pentru ce o ratificare posterioară n'ar putea înlocui o autorizare prealabilă, cu atât mai mult cu cât confirmarea are tocmai de obiect de a adăoga la actul primitiv ceea ce i lipsește pentru a nu mai putea fi atacat⁽⁸⁾.

Eată cum se exprimă în această privință un autor, care, de și cam vechi, totuși pune chestiunea foarte bine. Reproducem anume argumentarea lui, pentru că tratatul său este epuizat și se găsește cu mare dificultate.

«Este vorba de a se ști dacă aprobarea bărbatului, dată posterior actului consimțit de femeie fără autorizarea lui, acopere această nulitate nu

⁽⁶⁾ Baudry et H. Fourcade, *op. cit.*, II, 2369 urm. Beudant, *op. cit.*, I, 338. Demolombe, IV, 211. Valette sur Proudhon, *Etat des personnes*, I, p. 467, nota b. T. Huc, II, 253. Duranton, II, 518. Allemand, *Mariage*, II, 987. Mourlon, I, 792, 793. Ducauroy, Bonnier et Roustain, *Comment. th. et pratique du Code civil*, I, 373, nota 3. Fuzier-Herman, *Code civil annoté*, I, art. 217. No. 111 urm. și 225, No. 85 urm. Répert. Sirey, *Autorisation de femme mariée*, 900 urm. Cpr. C. Douai și Cas. fr. D. P. 73. 2. 92. Sirey, 73. 2. 139. Sirey, 94. 1. 7. (Această din urmă decizie a Camerei reclamațiilor este aprobată de Labbé). Mai veți încă Sirey, 39. 1. 878. Cpr. și Sirey, 87. 1. 268.

⁽⁷⁾ Veți t. VII, a Comentariilor noastre, p. 31.

⁽⁸⁾ Veți în acest sens, Laurent, III, 166. Marcadé, I, 749, 750 și III, 496. Demante, I, 300 bis VIII. Aubry et Rau, V, § 472, p. 165, text și nota 118. Taulier, *Th. raisonnée du C. civil*, I, p. 350. Cubain, *Droit des femmes*, 135. Vazeille, *Mariage*, II, 381. Proudhon, *op. cit.*, p. 467. Duvergier asupra lui Toullier, I, partea II, 648 *ad notam*. Solon, *op. cit.*, II, 341 urm., p. 269 urm. Cpr. și C. Dijon. Sirey chron., V, 2, 409. Sirey, 63. 2. 38.

⁽¹⁾ Cas. fr., Répert. Dalloz, *Interdiction*, 184, nota 2. Pand. fr., *Oblig.*, I, 6583.

⁽²⁾ Pothier, *Puissance du mari*, VII, 4, 5, 68, 74. Laurent, III, 165. Pand. fr., *Vº cit.*, I, 6548, 6584. Larombière, IV, art. 1338, No. 18. Cpr. C. Caen. D. P. 78. 2. 174. Sirey, 77. 2. 293.

⁽³⁾ Laurent, III, 165. Beudant *Cours de dr. civ. fr.*, I, 338, *in fine*. Baudry et Houques-Fourcade, *Des personnes*, II, 2374. Marcadé, I, 750. Aubry et Rau, V, § 472, p. 167. Veți și t. VII a Comentariilor noastre, p. 30, nota 4.

⁽⁴⁾ Baudry et H. Fourcade, *op. cit.*, II, 2368. Laurent, Beudant, *loco cit.* Solon, *Théorie de la nullité des conventions*, etc., II, 309, p. 267 (ed. din 1835). Pand. fr., *Oblig.*, I, 6548, 6586. Cpr. Cas. fr. D. P. 79. 1. 455.

⁽⁵⁾ Baudry et H. Fourcade, *op. cit.*, II, 2375. Marcadé, Beudant, *loco cit.* Aubry et Rau, V, § 472, p. 167, text și nota 121.

numai în privința lui, dar și în privința femeii?

«Indoeala provine din art. 225 C. civ. (207 C. rom.), după care femeia care a contractat fără consimțământul bărbatului său, nu se consideră ca legal obligată și poate să ceară anularea obligațiunii sale. După acest text s'ar părea că, în data ce femeia se obligă, în disprețul autorității maritale, ea are un drept egal cu acel al bărbatului și independent de faptul și voința acestuia din urmă, de a cere anularea actului consimțit de dânsa; că ea nu poate fi lipsită de acest drept fără faptul ei personal și fără un nou consimțământ din partea ei la actul ratificat de bărbatul său: *id quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non potest.*

«De și acest argument pare a nu fi în totul lipsit de temei, totuși el nu este exact. În adevăr, femeia fiind firește capabilă de a contracta, incapacitatea sa se întemeiază pe motive contrare acelei a minorului și a interzisului; căci pe când legea conferă acestor din urmă o acțiune pentru a fi despăgubiți de dauna ce ei sunt presupuși a fi suferit, ea imputernicește pe femeie a cere anularea actului făcut de dânsa, nu pentru că este presupusă a fi suferit vre-o leziune, ci pentru că a călcat puterea maritală.

«Acțiunea în anulare nu este deci conferită femeii și bărbatului de cât în interesul acestuia din urmă. Aceasta este o specie de supremație pe care legea i-o conferă în privința acțiunilor și voinței femeii sale, pentru că ea să nu poată înstrăina prin acte oneroase totul său parte din bunurile ce ea a adus la contractarea căsătoriei. Este adevărat că femeia poate să refuze de ași executa obligațiile sale, însă aceasta este mai puțin pentru dânsa și în interesul său, de cât pentru a pedepsi pe cei de al treilea, cari au contractat cu dânsa și cari i au dat concursul lor pentru a nesocoti autoritatea bărbatului său.

«Deci, dacă bărbatul, după ce a luat cunoștință de obligația femeii, îi dă autorisarea sa, și dacă el găsește că ea și-a îmbunătățit condiția sa, cel puțin, actul consimțit de dânsa nu este de natură a aduce vre-o atingere autorității sale, nu vedem pentru ce acest act n'ar fi confirmat. Ni se pare, din contra, că actul nefiindul de cât pentru că el presupune o atingere adusă puterii maritale, nulitatea trebuie să dispară și actul să și primească toată puterea, dacă această atingere n'a avut loc și dacă bărbatul declară că aprobă purtarea femeii sale.

«Ce ar putea, în adevăr, dice femeia pentru a se opune la efectele confirmării făcute de bărbatul său? Dacă ea va dice că n'a lucrat în deplină libertate, că a fost înșelată, că s'a abusat

de slăbiciunea ei, i se va răspunde, cu drept cuvânt, că nu în baza acestor considerații legea îi conferă acțiunea în anulare, și plângerea sa va fi de bună samă respinsă. Dacă ea va pretinde că, prin anularea actului, voește să restabilească autoritatea bărbatului, călcată în picioare, i se va răspunde că ea nu are nici o rațiune de a interveni acolo unde acel în drept a acoperit însuși nulitatea care l privea. În fine, și în orice caz, i se va dice că a urmări anularea unei obligații, confirmată de bărbatul ei, nu înseamnă a și îndrepta greșala sa, ci a nesocoti încă odată autoritatea maritală»⁽⁹⁾.

Cele mai sus expuse sunt, bine înțeles, relative la confirmarea care ar fi avut loc în timpul căsătoriei. Deci, dacă bărbatul a confirmat actul anulabil în urma desfacerei căsătoriei, această confirmare închide numai acțiunea sa și aceea a moștenitorilor săi, nu însă și aceea a femeii și a moștenitorilor ei, pentru că, în urma desfacerei căsătoriei, el ne mai având calitatea de soț, consimțământul dat de dânsul nu și poate produce efecte retroactive pentru timpul când exista legătura căsătoriei⁽¹⁰⁾.

D. Alexandresco

⁽⁹⁾ Veți Solon, *Théorie de la nullité des conventions et des actes de tout genre, en matière civile, etc.*, II, No. 313, p. 271 urm. (ed. din 1835).

⁽¹⁰⁾ Marcadé, I, 750. Laurent, III, 169. Baudry et H. Fourcade, *op. cit.*, II, 2373.

INFORMAȚIUNI

In numărul viitor de Duminecă vom publica un prea interesant studiu asupra înțelesului cuvântului de imobile rurale din art. 7 § 5 din Constituție datorit penei D-lui N. Basilescu distinsul profesor universitar.

BIBLIOGRAFIE

Anunțăm cu plăcere că volumul VII, cuprindând teoria probelor, de d-l

DIM. ALEXANDRESCO

este gata, și că această lucrare cunoscută de mult publicului juridic, și așteptată de unii cu o legitimitate nerăbdare, s'a dat la broșat. În cursul unei Februarie, cel târziu, ea va fi distribuită abonaților.

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite, cât mai neîntârziat, direct către d-l Codreanu, la administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat său timbre poștale, sau în mâinile numai a vechilor încasatori autorizați: Manole Herișescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.